Önce genel bilgi ve ayrıntılı bilgi ne demek, tanımlanmaları gerekir.

Genel bilgi ile kastettiğim, bir konu hakkında genel olarak fikir sahibi olmak değildir. Genel kültür düzeyi iyi olan bir insan her konuda fikir sahibidir ya da hemen her konudan biraz anlar, yabancısı değildir.

Somut örnekle anlatmak herhalde daha iyi olur.

Rusya Federasyonu değişik yönlerden Türkiye'ye benziyor. Batı basınında da Putin ve Erdoğan karşılaştırması sıkça yapılır. Basına uygulanan sansür, keyfi uygulamalar, büyük ülke olma propagandası gibi… Ülkeler farklı ama kullanılan yöntemler epeyce benziyor.

Rusya Federasyonu'nun bugünkü özellikleri sadece sosyalizm döneminden hareket edilerek anlaşılamaz. Gerçi bu dönem 74 yıl gibi uzun sayılabilecek dönemi kapsamıştır ama devrim öncesi dönemin özelliklerine de bakılması gerekir. Rusya'yı sosyalizm öncesi, sosyalizm dönemi ve sosyalizm sonrası dönemlerinin incelenmesi temelinde anlamak gerekir. Bu üç dönemde Rusya'nın sınırları farklıdır. Devrim öncesinde Rusya bir imparatorluktu ve devrim sayesinde sınırlarını büyük oranda koruyarak SSCB oldu. Herhangi bir yerde okumadım ama mutlaka yazan olmuştur: devrimin meşruiyetini sağlayan faktörlerden birisi de bu olsa gerektir. Devrim olmasaydı Çarlık büyük ihtimalle parçalanırdı ve zaten İngiltere ile 19. yüzyıldan beri Orta Asya'da çekişme halindeydiler. 1991 sonrasında ise Çarlık döneminde ele geçirilen ve daha sonra da SSCB bünyesinde yer alan ülkeler ayrılıp bağımsız devletler oldular.

Bu üç dönem nasıl öğrenilebilir?

Çarlık Rusyası döneminin bilinmesi gerek ve sadece Manfred Hildermayer'in Geschichte Ruslands (Rusya Tarihi) adlı kitabını ele alsak bile bu dönemi öğrenmek için 1500 sayfa okumak gerekir mi? Bence gerekmez. Kitapta Ekim 1917'ye kadarki Rusya tarihi ayrıntılı olarak

anlatılıyor ve bu tarihi ayrıntılı olarak öğrenmek gerekmez. Aynı isimde Beck Yayınevi'nde çıkan 130 sayfalık kitap var. Rusya tarihini önemli noktalarıyla ve yoğunlaşmış bir anlatımla aktarıyor. Moğol istilası, Rusya'nın ortaya çıkışı, reformlar dönemi ve devam ediyor. Bunu okursunuz, arada ihtiyaç duyarsanız büyük kitaba başvurursunuz.

Büyük Petro ve Korkunç İvan (lakabı böyle), Katharina, Osmanlı ile savaşlar, Çarlık'ın yayılması; bunların bilinmesi gereklidir. Bu kitabı okuduğunuzda Çarlık hakkında genel bilgiye sahip olursunuz.

Sosyalizm döneminin ayrıntılı öğrenilmesi gerekir, keza sonrasındaki dönemin de…

Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki yoğun ilişki ayrıntılı öğrenmeyi zaten gerekli kılıyor.

Bölge ve bu bölge içinde Türkiye'nin durumunu inceleyecekseniz, bu inceleme başka ülkeler hakkında en azından genel bilgi sahibi olunmadan gerçekleşemez. Bu ülkeler de öncelikle İran ve İsrail'dir. Daha sonra Mısır ve Suudi Arabistan gelir…

Genel bilgi öğrenildikten sonra daha ayrıntılı bilgiye de gerek duyulursa kaynak bulmak zor değildir.

İsrail hakkında bilgi sahibi olunmadan Türkiye'nin Ortadoğu'daki rolü incelenemez. Yine Beck Yayınları'ndan çıkan Siyonizmin Tarihi'ni okuyorum. İsrail, Siyonizm demek değil, Yahudiler arasında 19. ve 20. yüzyılda sosyalist akım da oldukça güçlüdür. İsrail dünyanın en işgalci devletidir, kendi deyimleriyle "işgali sanat haline getirmişlerdir".

Keza İran tarihi son derece önemlidir. Bunun için M.Ö. 300'lü yıllarda İran İmparatoru Darius ile Grekler arasındaki savaşlara kadar geriye gitmek gerekmez ama bu tarih önemlidir.

Öğrenilecek çok şey var ve hepsini ayrıntılı öğrenmeye kalkmak tıkanıp kalmaktan başka sonuç vermez. Hangi konu genel hangisi ayrıntılı öğrenilmelidir konusunda kişi kendi yönelimine göre ayrım yapmalıdır.